

การปฏิรูปการเรียนรู้ไม่ได้ลดบทบาทและความสำคัญ
ของครูลงแต่อย่างใด แต่เป็นการเปลี่ยนรูปแบบจากภาพหนึ่งไป
สู่อีกภาพหนึ่ง เป็นภาพที่อธิบายให้เข้าใจอย่างง่ายๆ ได้ว่าถ้าเราเปรียบเทียบ
ครูในปัจจุบันเป็นเหมือนกับ **ช่างตัดเสื้อ** และการจัดการเรียน การ
สอนเหมือนกับการตัดเสื้อ ก็อาจกล่าวได้ว่าปัจจุบันเราตัดเสื้อโหล คือ
ตัดทีละห้อง แต่ว่ารูปแบบที่กำลังเปลี่ยนไปนั้น เป็นการตัดเสื้อที่ **วัดตัว**
และตัดเป็นรายตัว จะเห็นได้ว่าบทบาทของช่างตัดเสื้อไม่ได้ลดลงเลย
เรายังคงทำหน้าที่ครบถ้วนอย่างเดิม แต่ให้ความเอาใจใส่กับคนแต่ละ
คนมากขึ้น ช่างตัดเสื้อมีบทบาทสำคัญคนที่ได้เสื้อไปนั้น เขาพอใจมาก
กว่าเดิม เพราะได้สวมใส่เสื้อที่พอดีกับตน

ดร. รุ่ง แก้วแดง

คณะผู้ดำเนินการ

■ ที่ปรึกษา

ดร.รุ่ง แก้วแดง

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

นางสาวมยุรี จารุปาน

รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

■ นักวิจัย

นางสาวลำดวน พงษ์นิกร ครูต้นแบบ ปี 2542

วิชา ภาษาไทย ระดับ ประถมศึกษา

■ ผู้พิจารณารายงาน

ศาสตราจารย์สุมน อมรวิวัฒน์

■ ผู้ดำเนินการโครงการ

นางสาวภัทนิดา พันธุ์เสน

นางสาวสมรธานีกร อ่องเอิบ

นางฟ้าม่วย เรืองเลิศบุญ

นางสาวชนิดา อาคมวัฒนะ

■ บรรณาธิการ ผู้เรียบเรียง และจัดพิมพ์ต้นฉบับ

นางฟ้าม่วย เรืองเลิศบุญ

■ ผู้ประสาน

นายสมยศ พันธุ์โอฟารกุล

■ หน่วยงานที่รับผิดชอบ

กองทุนรางวัลเกียรติยศแห่งวิชาชีพครู (กรค.)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สกศ.)

สำนักนายกรัฐมนตรีนรี

แนะนำครูต้นแบบปี 2542

ชื่อ/นามสกุล	นางลำดวน พงษ์นิกร
ตำแหน่ง	อาจารย์ 3 ระดับ 8
สถานที่ทำงาน/สังกัด	
ชื่อสถานที่	โรงเรียนบ้านหนองนา
สังกัด	สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (ส.ป.ช.) ถนนสายแจ้ห่ม-วังเหนือ อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง รหัสไปรษณีย์ 52120
ที่อยู่	บ้านเลขที่ 22 หมู่ที่ 8 ถนนภูมัตคีราษฎร์ อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง รหัสไปรษณีย์ 52120
โทรศัพท์ที่ทำงาน	0-5436-9706
โทรศัพท์บ้าน	0-5427-1077

แนะนำครุฑต้นแบบ ปี 2542

ตามโรงเรียน หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เพื่อนำมา
ประยุกต์ใช้กับตนเองและแนะนำเพื่อนครูต่อไปด้วย

การศึกษาดูงานด้วยตนเองจากแหล่งเรียนรู้ เช่น รายการทีวี
เอกสารตำราเกี่ยวกับการศึกษาจากหน่วยงานต่าง ๆ เช่น เอกสารจาก
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติมีประโยชน์มาก และได้
ติดตามข่าวมาโดยตลอด

ผลที่ได้รับจากการศึกษาดูงาน

1. ได้แนวคิดและประสบการณ์ตรงด้วยตนเอง
2. เพื่อนครูได้มีโอกาสร่วมด้วยช่วยกันและได้เห็นสภาพ
ที่แท้จริง และนำมาประยุกต์ใช้
3. ได้แบบอย่างที่ดีไปประยุกต์ใช้ได้เหมาะสมกับสภาพ
ท้องถิ่น
4. ครูและเพื่อนครูได้พัฒนาตนเองและทันต่อเหตุการณ์
มากยิ่งขึ้น
5. แนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพขึ้น
6. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีประสิทธิภาพดีขึ้น
7. นักเรียนได้แนวคิดและมีประสบการณ์ตรง

เดินทาง ก็สมัครใจไปอบรมด้วยตนเอง

หลังจากได้รับการฝึกอบรมมาแล้ว ก็จะนำความรู้มาเผยแพร่ให้กับเพื่อนครูในโรงเรียน ในกลุ่มโรงเรียน หรือครูทั้งอำเภอ และจังหวัด เช่น การอบรมสัมมนาทางวิชาการการทำหนังสือเด็ก การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา งานวิจัย การจัดทำ แผนการสอน การอบรมคอมพิวเตอร์ ฯลฯ

การที่มีโอกาสได้เข้าอบรมบ่อยๆ เป็นการได้รับประสบการณ์ตรง และได้เกิดการเรียนรู้ ได้ความรู้ที่แปลกใหม่ รวมถึงแนวคิดที่หลากหลายด้วย ทำให้ได้รู้แนวการจัดกระบวนการเรียนการสอนแต่ละขั้นตอน ได้มองเห็นแนวทาง และนำผลนั้นมาปรับเปลี่ยน และมีเทคนิคในการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียน ทำให้นักเรียนมีผลการเรียนที่มีประสิทธิภาพเป็นที่ชื่นชอบของผู้บริหารและผู้ปกครองนักเรียน จึงได้ขยายผลให้กับครูในอำเภอและครูทั้งจังหวัด

ผลที่ได้รับจากการอบรม

1. ได้รับหลักการที่ได้รับจากการฝึกอบรมที่แท้จริงและถูกต้อง
2. ได้รับแนวคิดและประสบการณ์ตรง โดยได้ความรู้มาพัฒนาการเรียนการสอนให้ดีขึ้น
3. นักเรียนได้ความรู้อย่างหลากหลาย
4. ครูได้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมมากขึ้น และทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน
5. ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้เข้ารับการอบรมด้วยกัน ทำให้ได้แนวคิดบางอย่างที่จะนำมาประยุกต์ใช้
6. ได้พัฒนาตนเองและส่งผลถึงนักเรียนด้วย

3. การศึกษาดูงาน

การศึกษาดูงาน ครูได้มีโอกาสไปดูงานตามสถานที่ต่างๆ

จากครูต้นแบบ ขยายสู่เพื่อนครูเครือข่ายอย่างไม่หยุดยั้ง

การพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

กว่าที่ครูผู้ปฏิบัติการสอนจะก้าวเข้าสู่ถึงจุดนี้ คือ ได้รับคัดเลือกให้เป็นครูต้นแบบได้นั้น เชื่อว่าจะมาพัฒนาเอาในปัจจุบันทันด่วนได้ และไม่มีใครทราบมาก่อนว่าจะมีโครงการนี้เกิดขึ้นให้รู้ล่วงหน้าว่าทำอย่างนี้ จะได้รับคัดเลือกให้เป็นครูต้นแบบอยู่ที่ครูมีวิถึญาณในความเป็นครูมากน้อยเพียงใดต่างหาก พัฒนางานของตัวเองอย่างไร ถึงจะมีคุณภาพได้ ตัวครูเองได้ทำการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

1. เข้ารับการศึกษาต่อ

นับแต่เรียนจบจากเรียนครูตำแหน่งครูจัตวา เงินเดือนขั้น 600 บาท ขณะที่เริ่มทำงานอยู่นั้นก็คิดอยู่เสมอว่า จะพัฒนางานให้ดีขึ้นได้อย่างไร ซึ่งสมัยนั้นบ้านเมืองยังไม่เจริญ จะเข้าเรียนศึกษาต่อเป็นเรื่องยาก จึงเข้าสอบชุด พม. และอบรมฤดูร้อน หลังจากที่ได้และได้เรียนต่อระดับปริญญาตรี ใช้เวลาหยุดเสาร์อาทิตย์ ศึกษาต่อ แม้ว่าจะลำบากในเรื่องการคมนาคม แต่ก็ยอมทนเพื่อจะได้นำความรู้ที่ได้เรียนมาพัฒนาการเรียนการสอน

2. การอบรม

การเข้าฝึกอบรมในแต่ละครั้ง ส่วนมากจะได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา หรือไม่ก็ได้รับคำสั่งโดยเฉพาะเจาะจง จึงเป็นโอกาสที่ได้เข้าไปอบรมบ่อยๆ ถ้าวายการในการอบรมน่าสนใจ และเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนการสอนในวิชาที่ตัวเองสอน แม้ว่าจะต้องเสียเงินค่าลงทะเบียนหรือไม่มีเบี้ยเลี้ยง ค่าที่พัก และค่า

5. ได้รับเชิญให้เป็นวิทยากร ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
6. ครูเครือข่ายได้มีความตื่นตัวและกระตือรือร้นที่จะพัฒนาการเรียน การสอน ของตัวเองมากขึ้น
7. ครูเครือข่ายจัดเข้าค่ายทางวิชาการที่ตัวเองรับผิดชอบ เช่น เข้าค่ายดูดาว
8. ครูเครือข่ายได้รับคัดเลือกให้เป็นครูต้นแบบและครูแกนนำหลายคน

4 เดือน ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2542 จนถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2543 คือ ได้กัลยาณมิตรและปฏิบัติกันมาอย่างต่อเนื่อง มีครูเครือข่ายเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันรวมทั้งหมด 52 คน

จากการประเมินผลสรุปได้ว่า ผลการปฏิบัติงานจากการกัลยาณมิตรตลอดโครงการ 4 เดือน พบว่า ครูเครือข่ายทั้งหมด มีการพัฒนาด้านการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จึงได้ส่งมอบนโยบายการปฏิรูปการศึกษาอย่างแท้จริง และได้รับเกียรติบัตรจากคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติทุกคน โดยครูต้นแบบได้จัดพิธีมอบเกียรติบัตรในงานวันปฏิรูปการศึกษาของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแจ้ห่ม โดยเชิญผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดลำปางมาเป็นประธานและมอบเกียรติบัตร

นอกจากนี้ ยังมีคณะครูที่มาจัดนิทรรศการในงานผู้บริหารระดับอำเภอ ระดับโรงเรียน ตลอดจนศึกษานิเทศก์อำเภอ และได้ดำเนินงานสำเร็จไปด้วยดี และได้รับคำชมเชยจากผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด เป็นที่ยอมรับในการทำงานของครูต้นแบบ และคณะครูเครือข่ายทุกคน

ผลงานที่ครูเครือข่ายได้ปฏิบัติ คือ

1. ได้นำผลงานที่เป็นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดนิทรรศการในงานสัปดาห์ของจังหวัด
2. ได้นำรูปแบบการสอนออกเผยแพร่ให้กับครูได้ตามกระบวนการสอน
3. ครูต้นแบบได้ไปดูการสอนแบบต่าง ๆ ที่ครูเครือข่ายได้ทำการสอนให้
4. ครูเครือข่ายได้นำสื่อการเรียนการสอนเผยแพร่ให้กับครูในงานวันประถมศึกษาทั้งระดับก่อนประถม ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา

3. การนิเทศก์ โดยการประชุมสัมมนา

ในการพบครูเครือข่ายส่วนมากจะพบกันเดือนละ 1 ครั้ง จะจัดประชุมสัมมนาที่สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง โดยใช้เวลานอกราชการ เนื่องจากเราจัดตั้งชมรมพัฒนาวิชาชีพครูของจังหวัดลำปาง ซึ่งข้าพเจ้าเป็นคณะทำงานด้วยบุคคลหนึ่งทำหน้าที่ผู้ประสานงานของชมรมพัฒนาวิชาชีพ และเราจะปรึกษาหารือกันว่าสมาชิกต้องการให้ครูต้นแบบให้ความรู้เรื่องอะไร เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และถ้าสมาชิกคนไหนมีความรู้ความสามารถที่จะให้แก่เพื่อนสมาชิกเราก็จะเชิญสมาชิกผู้นั้นมาให้ความรู้เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน

เช่น สมาชิกต้องการศึกษาการเรียนแบบโครงการการทำแฟ้มสะสมงานนักเรียน เราก็จะเชิญผู้ที่มีความรู้ความสามารถมาให้ความรู้ซึ่งกันและกัน เพราะว่าสมาชิกเหล่านี้ล้วนแต่เป็นครูเครือข่ายด้วยกันทั้งสิ้น

4. การนิเทศก์ โดยทางโทรศัพท์

สำหรับครูเครือข่ายที่อยู่ห่างไกล ซึ่งเป็นอำเภอที่เราไม่สามารถจะเข้าไปนิเทศก์ได้ จะพูดคุยนิเทศก์กันทางโทรศัพท์เป็นส่วนมาก

5. การนิเทศก์ โดยทางอำเภอจะมีหนังสือเชิญไปให้ความรู้โดยตรงแบบเป็นทางการ ซึ่งทางอำเภอจะมีหนังสือผ่านเป็นลายลักษณ์อักษรตามลำดับขั้นตอน เช่น อำเภอเถิน อำเภอแม่ทะ

ผลของการปฏิบัติงานพัฒนาครูเครือข่าย

ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้ดำเนินโครงการครูต้นแบบด้านการเรียนการสอน โดยการขยายผลไปยังครูผู้ที่มีความสนใจที่จะพัฒนาตัวเองให้มีศักยภาพ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง และได้กัลยาณมิตรเป็นเวลา

3. ให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการสอน รูปแบบการสอน ให้กับครู
เครือข่ายได้เข้าใจโดยนำผลงานสื่อจัดประสบการณ์ให้แก่เด็กได้เรียนรู้มา
สร้างความเข้าใจ และเสนอวิธีการสร้างความรู้ให้กับครูเครือข่าย

4. สาธิตการสอนให้ครูได้ดูตามขั้นตอน

5. ครูเครือข่ายได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม เพื่อความเข้าใจ
และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้

6. นำผลงานที่นักเรียนร่วมกิจกรรม เผยแพร่ให้ครูเครือข่ายได้
เห็นผลงานของการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นเด็กเป็นศูนย์กลาง

7. นำครูเครือข่ายจัดทำสื่อใช้ประกอบการสอน ให้สัมพันธ์กับ
เนื้อหาที่จะทำการสอน

8. ครูเครือข่ายที่ลงมือจัดทำสื่อเสร็จแล้ว นำสื่อนั้นมาเสนอต่อ
เพื่อนครูที่เข้าร่วมอบรมด้วยกัน

วิธีการและกิจกรรมการนิเทศก์ครูเครือข่าย

เช่น การเยี่ยมห้องเรียน การให้คำปรึกษาแนะนำ การแลกเปลี่ยน
เรียนรู้ซึ่งกันและกัน เป็นต้น ได้ปฏิบัติหน้าที่ ดังนี้

1. การนิเทศก์ภายในอำเภอ

โดยได้ไปเยี่ยมโรงเรียนของครูเครือข่ายที่อยู่ในอำเภอ
ส่วนมากจะนัดพบหลังจากพักเที่ยงหรือหลังจากเลิกเรียนแล้ว
และบางครั้งก็พบปะในงานต่าง ๆ ที่ได้พบกันก็จะนิเทศก์ปรึกษาหา
รื้อกันทุกๆ โอกาสที่ได้พบกับครูเครือข่าย

2. การนิเทศก์ตามโอกาส

ส่วนโรงเรียนที่อยู่ในอำเภอเมืองจะไปเยี่ยมชั้นเรียน
ที่โรงเรียนอนุบาลลำปาง ที่ได้มีโอกาสได้ไปเยี่ยมห้องเรียนมาบ้างแล้ว
หลังจากที่ข้าพเจ้าได้เข้าร่วมประชุมที่สำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดลำปาง หลังจากเลิกประชุมก็จะขอโอกาสเข้าเยี่ยมชั้นเรียน ซึ่ง
มีครูเครือข่ายหลายคน

ทราบแล้ว ก็ผู้ที่มีความสนใจก็มาขอสมัครเป็นครูเครือข่ายด้วย

4. จากนั้น ได้เลื่อนตำแหน่งจากอาจารย์ 2 ระดับ 6 มาเป็นอาจารย์ 3 ระดับ 8 ในช่วงนี้ มีครูที่มีความสนใจมาขอปรึกษาและคำแนะนำเกี่ยวกับการทำผลงานทางวิชาการในกลุ่มประสบการณ์ต่างๆ เพื่อทำผลงานทางวิชาการทั้งภายในอำเภอ จังหวัด และจังหวัดที่ใกล้เคียง จนได้เลื่อนฐานะของตนเองสูงขึ้นและได้เป็นอาจารย์ 3 เป็นจำนวนมาก จึงทำให้ครูเหล่านั้นมีความสนใจและมาขอสมัครเป็นครูเครือข่ายทุกอำเภอในจังหวัดลำปาง และต่างจังหวัดอีกด้วย

5. นอกจากนี้ ยังได้เป็นคณะกรรมการและเป็นคณะกรรมการประสานงานของชมรมพัฒนาวิชาชีพครูของจังหวัดลำปาง ซึ่งจะพบกับครูอื่นๆ และประชุมชี้แจงความเคลื่อนไหวต่าง ๆ เป็นประจำสมาชิกในชมรมพัฒนาวิชาชีพครูก็มีความสนใจในเรื่องของครูต้นแบบ และขอให้ข้าพเจ้าชี้แจงการเป็นครูต้นแบบและครูเครือข่าย พอสมาชิกเข้าใจถึงการเป็นครูเครือข่ายก็สนใจมาสมัครเป็นครูเครือข่ายกับข้าพเจ้า

6. ส่วนครูที่อยู่ต่างอำเภอได้รับทราบข่าวจากวิทยุโทรทัศน์ ก็ได้โทรศัพท์มาสนทนาซักถาม และขอสมัครเป็นครูเครือข่ายอีกด้วย

ดังนั้น การสร้างความสัมพันธ์และปลูกฝังศรัทธาระหว่างครูต้นแบบและครูเครือข่ายจึงไม่มีปัญหา ซึ่งครูเองมองเห็นว่าการที่เราได้รับผู้ที่มาเป็นครูเครือข่ายที่ได้ทั้งกายและใจเข้ามานั้น ทุกคนน่าจะมีคุณภาพและมีความพร้อมที่จะเป็นผู้ที่ปฏิรูปการศึกษาของไทยให้มีคุณภาพดีขึ้น

วิธีการสร้างความรู้ความเข้าใจในรูปแบบวิธีการสอนให้แก่ครูเครือข่าย

1. ประชุมชี้แจงให้กับครูเครือข่าย
2. จัดตารางการนัดพบครูเครือข่าย

ภารกิจของครูต้นแบบ เพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้

หลังจากได้รับพระราชทานเข็มเชิดชูเกียรติครูต้นแบบจาก สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาส ราชนครินทร์ ในวันที่ 7 ตุลาคม 2542 และได้รับฟังประชุมชี้แจงการดำเนินงาน กัลยาณมิตรนิเทศฯ แล้วได้ดำเนินการดังนี้

1. ได้นำหลักการต่างๆ ที่ได้รับฟังมาเข้าประชุมชี้แจงให้ผู้บริหาร คณะครู ในโรงเรียนในวันประชุมประจำเดือนได้รับทราบถึงความสำคัญ และบทบาทหน้าที่ของครูต้นแบบ หลังจากนั้นคณะครูรวมทั้งผู้บริหารได้ให้ความสนใจและสนับสนุนเป็นอย่างดี จึงมีคณะครูบางส่วนที่สนใจและมีความพร้อมมาสมัครเป็นครูเครือข่าย รวมทั้งผู้บริหาร ก็ลงสมัครเป็นครูเครือข่าย

2. เนื่องจากเป็นครูวิชาการกลุ่มวิชาภาษาไทย และเป็นผู้อำนวยการงานด้านวิชาการกลุ่มโรงเรียนเจ้าพ่อพลูลือ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแจ้ห่ม สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง และได้ประสานงานชี้แจงความเป็นมาของการได้รับคัดเลือกให้เป็นครูต้นแบบให้กับครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์ต่างๆ ในกลุ่มได้รับทราบ นอกจากเขาได้รับทราบความเคลื่อนไหวทางการศึกษา แล้วเขายังมีความสนใจในการที่จะเป็นครูเครือข่ายด้วย จึงมาสมัครเป็นครูเครือข่าย

3. จากการนี้ จึงได้รับเชิญให้เป็นวิทยากรทั้งใน อำเภอและภายในจังหวัด เนื่องจากครูได้รับข่าวจากวิทยุ โทรทัศน์ และสื่อมวลชน มีครูที่สนใจซักถามในการเป็นครูต้นแบบ เมื่อชี้แจงความเป็นมาให้รับ

การเขียนคำคล้องจอง แบบฝึกการเขียนคำใหม่ แต่งประโยคจาก คำใหม่ แบบฟอร์มการแจกลูกคำประสมคำ ภาษาไทยวันละคำ

ผลที่ได้รับ

1) นักเรียนและครูมีความพร้อม และใช้ประกอบ การเรียนการสอน ได้ทันท่วงที

2) ครูมีความมั่นใจในการเขียน

3) สะดวกต่อการปฏิบัติงาน

9. จัดเตรียมเอกสารประกอบต่างๆ

เอกสารต่างๆ ได้เตรียมคู่มือเอกสารต่างๆ ที่ได้รับจากทางราชการจัดสรรให้ หรือยืมจากห้องสมุดโรงเรียน ศูนย์วิชาการของกลุ่มหรือศูนย์วิชาการสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ และจังหวัด หรือจากหน่วยงานอื่นๆ เช่น สาธารณสุข โรงพยาบาล เช่น พวกแผ่นพับ และเอกสารที่จัดทำขึ้นเอง เพื่อใช้ประกอบการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน และส่วนหนึ่งได้จัดซื้อจัดหาจากทุนส่วนตัว เพื่อใช้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมและใช้แก้ไขปัญหาจำเป็นเร่งด่วน เช่น สื่อการสอนกลุ่มทักษะภาษาไทย

ผลที่ได้รับ

- 1) ครูมีความมั่นใจและมีความพร้อมอยู่ตลอดเวลา
- 2) นักเรียนและครูมีสื่อการเรียนการสอนที่ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน
- 3) นักเรียนมีความศรัทธาในตัวครูมากขึ้น

10. จัดเตรียมหนังสืออ่านประกอบ

หนังสืออ่านประกอบ เป็นส่วนหนึ่งที่จะมีไว้ให้เด็กได้ศึกษาค้นคว้า และได้อ่านเพื่อความสนุกสนานนอกเหนือจากหนังสือเรียน หรือในกรณีที่เด็กไม่ได้เข้าห้องสมุด แต่ถ้าหากจำเป็นต้องใช้หนังสืออย่างกว้างขวาง ก็พาไปใช้ที่ห้องสมุด เพื่อเป็นการส่งเสริมการอ่านและส่งเสริมให้เด็กมีนิสัยรักการอ่าน หรือให้เด็กได้จัดทำหนังสือส่งเสริมการอ่านขึ้นเอง จะเป็นกลุ่มหรือรายบุคคลก็ได้ จะช่วยให้เด็กมีประสบการณ์ตรง และฝึกทักษะการเขียนไปด้วย เช่น เรื่องน้ำผัก ผักกาดดอง กระทบพุดได้จริงหรือ ฯลฯ โดยครูเตรียมกระดาษแบบฟอร์มไว้ให้ เช่น แบบฟอร์ม แบบฝึกการอ่านบทร้อยกรอง เขียนแบบร้อยกรอง ปริศนาคำทาย แบบฝึกการเขียนสะกดคำ แบบฝึก

ประสงค์ในชั้นที่ 5 และแบบทดสอบตามแบบ ป.02 ซึ่งมี 18 จุดประสงค์ ให้มีความเที่ยงตรง ถามลึก โดยช่วยผู้ให้ตอบเฉพาะเจาะจง ยากง่ายพอเหมาะ และมีความเป็นปรนัย โดยเตรียมเครื่องมือวัดผลไว้ล่วงหน้า ดังนี้

- 1) แบบทดสอบก่อนเรียน
- 2) แบบฝึกหัดระหว่างเรียน
- 3) แบบทดสอบหลังเรียน
- 4) แบบทดสอบจุดประสงค์ย่อย ในแต่ละชั้น

ผลที่ได้รับ

- 1) ทำให้มีเครื่องมือวัดผลและประเมินผลใช้ได้ด้วยความมั่นใจ
- 2) ช่วยให้การวัดผลและประเมินผลดำเนินไปด้วยดี
- 3) ทำให้ได้ข้อมูลที่เที่ยงตรง
- 4) สะดวกต่อครูผู้สอน

8. เตรียมเอกสารประจำชั้นเรียน

สิ่งที่จะต้องเตรียมในชั้นเรียน มี ป.01, ป. 02, ป. 03, บัตรสุขภาพ, ทะเบียนสะสมนักเรียน, แฟ้มนิเทศภายใน โดยการกรอกข้อมูลเบื้องต้น เช่น เลขที่ เลขประจำตัว ชื่อ สกุล อาชีพผู้ปกครอง บิดา มารดา เพื่อนนักเรียนที่ใกล้เคียง บ้านเลขที่อยู่ปัจจุบัน และกรอกรายการในสมุดทะเบียนสะสมให้ครบถ้วน ให้ถูกต้อง เรียบร้อยเป็นปัจจุบัน เพื่อเสนอให้แก่คณะทำงานนิเทศภายในหรือผู้บังคับบัญชาตรวจสอบความถูกต้อง

ผลที่ได้รับ

- 1) มีเอกสารไว้อย่างครบถ้วน
- 2) งานธุรการในชั้นเรียนถูกต้องเรียบร้อย และเป็นปัจจุบัน

6. เตรียมสื่อการเรียนการสอน

เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ได้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนและรับรู้ได้เร็วขึ้น และได้รับประสบการณ์ตรง บทเรียนที่ยากจะเห็นเป็นง่ายเข้า ครูจึงจำเป็นต้องมีการเตรียมสื่อ เพื่อให้บทเรียนสนุกสนานเข้าใจ นักเรียนก็จะตั้งใจ มีความสนใจ อยากรู้ อยากเรียน อยากเห็น เกิดแรงจูงใจ และกระตุ้นความสนใจ โดยเตรียมสื่อไว้ล่วงหน้า เพื่อสะดวกต่อการเรียนการสอน และสื่อที่เตรียมนี้ จะเป็นสื่อที่ผลิตไว้ใช้เองเป็นส่วนมาก เพราะจะตรงกับเนื้อหา และใช้เศษวัสดุที่เหลือใช้หาง่ายในท้องถิ่นมาจัดทำ โดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดหาจัดทำ จะทำให้เด็กรู้จักคุณค่าและหวงแหนรักษา เช่น จัดหาภาพ กระดาษ กลองกระดาษ วาดภาพ ระบายสี เป็นต้น ส่วนสื่อบางชนิด ที่เราไม่สามารถจัดหาเองได้ ก็จัดซื้อหรือยืมมาใช้สอน เช่น เทป วีดีโอ โทรทัศน์ แถบบันทึกเสียง ก็เตรียมไว้ให้สอดคล้องกับเนื้อหา

ในปีการศึกษา 2539 ทางโรงเรียนได้รับเงินงบประมาณให้จัดห้องปฏิบัติการทางภาษา ก็ได้ทำให้นักเรียนได้ใช้ห้องปฏิบัติ โดยให้นักเรียนได้ศึกษาและได้เตรียมสื่อประเภทวีดิทัศน์ แถบบันทึกเสียง การอ่านบทหรือกรอง, ทำนองเสนาะ ไว้ให้สอน

ผลที่ได้รับ

- 1) สะดวกในการนำไปใช้
- 2) นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจ ที่ได้มีส่วนในการจัดทำสื่อ
- 3) ครูผู้สอนมีความมั่นใจ ในการใช้สื่อการสอน
- 4) นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติอย่างแท้จริง

7. เตรียมเครื่องมือวัดและประเมินผล

ได้จัดทำแบบทดสอบให้ครอบคลุมเนื้อหา ตามจุดประสงค์ ในแต่ละชั้นของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ซึ่งมี 12 จุด

4. เตรียมห้องเรียน

ก่อนเปิดภาคเรียนได้จัดเตรียมห้องเรียน โดยดูแลการทำ ความสะอาด ตกแต่งห้องเรียน จัดหาโต๊ะเก้าอี้ให้เพียงพอแก่นักเรียน จัดบรรยากาศในห้องเรียนให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนให้ดูอบอุ่น น่าเรียน น่าอยู่ สะอาด ร่มรื่น ส่งเสริมการเรียนแต่ละเรื่อง โดยการ จัดป้ายนิเทศให้เหมาะสมกับบทเรียนสอดคล้องกับหลักสูตร จัดมุม ประสบการณ์ต่างๆ มุมสื่อการเรียน มุมหนังสือ มุมสบาย ฯลฯ ไว้เรียบ ร้อยก่อนเปิดภาคเรียน โดยให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการเตรียมห้อง เรียนด้วย

ผลที่ได้รับ

- 1) มีสถานที่พร้อมที่จะทำการเรียนการสอนในวันเปิดเรียน
- 2) นักเรียนมีความภาคภูมิใจที่มีส่วนร่วมในการจัดห้อง เรียน และมีส่วนร่วมในการเป็นเจ้าของห้อง

5. เตรียมนักเรียน

ครูสำรวจจำนวนนักเรียน และสำรวจข้อมูลพื้นฐานจากครู ก่อนประกอบ และข้อมูลจากที่บ้านของนักเรียน เพื่อทราบปัญหา เด็กแต่ละคน เช่น ปัญหาด้านสติปัญญา ร่างกาย ปัญหาครอบครัว และทดสอบความพร้อม เพื่อทราบว่านักเรียนคนใดเก่ง อ่อน หรือปาน กลาง จะได้มาศึกษาปัญหาที่จะเผชิญ เตรียมช่วยเหลือ และป้องกัน แก้ไขปัญหาได้

ผลที่ได้รับ

- 1) ช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหาได้
- 2) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้เหมาะสมกับสภาพของ นักเรียน

3) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ครบถ้วน ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และจัดการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4) ใช้เป็นหลักฐานในการปฏิบัติงาน

3. เตรียมจัดทำหนังสือเรียน ซึ่งใช้สอนควบคู่กับแผนการสอนและแนวการจัดกิจกรรม

การเรียนการสอนจากสภาพแวดล้อมมี 2 เล่ม คือ

เล่มที่ 1 หนังสือเรื่องมีอะไรในตัวฉัน หนังสือเล่มนี้ เด็กจะได้เรียนจากสิ่งที่มีอยู่ใกล้ตัวมากที่สุด เป็นคำที่คุ้นหู และคุ้นตามากที่สุด นอกจากจะใช้เป็นหนังสือเรียนในกลุ่มทักษะภาษาไทยแล้วยังสามารถบูรณาการในกลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตในเรื่องตัวเรา และกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยในเรื่องศิลปะ เพราะเด็กได้วาดภาพเกิดจินตนาการ และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในทางศิลปะ ฯลฯ

เล่มที่ 2 หนังสือเรื่องกระป๋องพูดได้จริงหรือ หนังสือเล่มนี้จะใช้เรียนแบบวิธีการ คือ ผู้เรียนจะสามารถบอกขั้นตอนการทำงานได้ และสามารถลงมือทำด้วยตนเอง โดยใช้วัสดุที่มีในท้องถิ่นมาประดิษฐ์เป็นโทรศัพท์ใช้พูดเล่นกันได้ ซึ่งสามารถใช้สอนบูรณาการในกลุ่มวิชาการงานและพื้นฐานอาชีพ ในเรื่องประดิษฐ์ของเล่นโดยใช้เศษวัสดุเหลือใช้มาทำเป็นของเล่น และกลุ่มวิชาสร้างเสริมลักษณะนิสัยในเรื่องศิลปะ เพราะเด็กได้วาดภาพบรรยายภาพ มีศิลปะในด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

ผลที่ได้รับจากการทำหนังสือเด็ก

1) ครูมีหนังสือให้เด็กเรียน ตามสภาพแวดล้อมและเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน

2) ครูได้จัดกิจกรรมการสอนได้เหมาะสมกับสถานะของนักเรียน

ก่อนที่จะสรุปประเมินผลในจุดประสงค์ปลายทางเมื่อเรียนจบภาคเรียน เพื่อนำไปลงใน ป. 02 ต่อไป

ผลที่ได้รับจากการเตรียมตัวครู

- 1) ครูมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาหลักสูตร เนื้อหาวิชา ที่ถูกต้อง
- 2) ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ตรงตามเนื้อหา และครอบคลุมเนื้อหาในหลักสูตร

2. จัดทำคู่มือครู

ก่อนลงมือทำแผนการสอนต้องศึกษาหลักสูตร โดยนำ กำหนดการสอนมาแบ่ง คาบเวลาเรียนให้เหมาะสมกับคาบเวลา เรียนในแต่ละสัปดาห์ และจัดทำแผนการสอนไว้ล่วงหน้า แล้วนำส่งผู้บริหารก่อนสอบอย่างน้อย 1 สัปดาห์ เพื่อให้ผู้บริหารได้ตรวจสอบ แนะนำให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น แผนการสอนที่จัดทำเป็นแผนการสอนราย วันมีหัวข้อ ดังนี้

- 1) สาระสำคัญ
- 2) จุดประสงค์
- 3) เนื้อหา
- 4) กิจกรรมการเรียนการสอน
- 5) สื่อการเรียนการสอน
- 6) การวัดและประเมินผล

ผลที่ได้รับจากการทำคู่มือครู

- 1) ครูมีความพร้อมและมีความมั่นใจในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน
- 2) ครูมีคู่มือครูใช้ได้ตามความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะ

1. ครูต้องฝึกมารยาทและบุคลิกภาพที่ดีในการพูด นิสัยที่ดีในการ ฟัง พูด อ่าน เขียน ฯลฯ ให้เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนแต่ละครั้ง

2. ภาษาถิ่นควรใช้เฉพาะการแปลความหมาย คำที่เป็นนามธรรมที่เข้าใจได้ยากเท่านั้น เช่น ฟัน สัญญา ปราณี ฯลฯ

3. การทำหนังสือเล่มเล็ก ไม่ได้กำหนดตายตัวว่าต้องทำ หากเป็นความต้องการของนักเรียนก็ควรสนับสนุนให้ทำ เพราะเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง และรักการเขียน

การจัดสิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน

การจัดสิ่งแวดล้อม มีความสำคัญต่อการเรียนการสอนอย่างยิ่ง ควรเตรียมดังนี้

1. เตรียมตัวครู

ครูเตรียมตัวให้พร้อม โดยจัดเตรียมการสอนล่วงหน้า ดังนี้

1) ศึกษาอัตราเวลาเรียนในการสอนภาษาไทยชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 โดยแบ่งตามเวลาเรียนให้เหมาะสมกับหลักสูตรที่กำหนด จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับจุดประสงค์และเวลาเรียน

2) จัดทำกำหนดการสอน โดยแบ่งเนื้อหาการเรียน การสอนออกเป็นสัปดาห์ เพื่อสะดวกในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามคาบเวลาที่กำหนดไว้ การแบ่งบทเรียนจะยึดแนวการสอนของ กรมวิชาการ

3) วิเคราะห์หลักสูตร นำจุดประสงค์กลุ่มทักษะภาษาไทยมาวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างจุดประสงค์กับเนื้อหาแต่ละเรื่องมีความสัมพันธ์กับจุดประสงค์ข้อใดบ้าง แล้วจัดทำจุดประสงค์ย่อย เพื่อประเมินผลการเรียนของนักเรียนระหว่างเรียนทุกครั้งที่สอน

1.3 เมื่อเล่าเรื่องจบ ให้นักเรียนช่วยกันสรุป และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านทุกครั้งพร้อมกับตั้งชื่อเรื่อง

ขั้นที่ 2 นักเรียนเล่าเรื่องย้อนกลับ

การแสดงบทบาทสมมติ ให้นักเรียนที่เป็นผู้แสดงต่อบทสนทนากันเอง ถ้าต่อไม่ได้ให้เพื่อนในชั้นช่วย

ขั้นที่ 3 ครูและนักเรียนเขียนเรื่องร่วมกัน

3.1 การเขียนเรื่องร่วมกัน ถ้านักเรียนบอกเรื่องไม่ได้เพราะจำไม่ได้ให้ครูเล่าใหม่ถ้านักเรียนรู้แต่บอกไม่ได้หรือบอกไม่ตรงเนื้อหา ให้ใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนระลึกเรื่องได้

3.2 ครูควรให้ความรู้เรื่องเครื่องหมายวรรคตอน การย่อหน้า และเครื่องหมายต่าง ๆ ที่พบในเรื่อง

3.3 การเขียนแผนภูมิ ต้องเขียนให้ถูกต้องตามอักขระวิธี คือถูกต้องตามรูปแบบทิศทางของการเขียนตัวอักษรและการวางเครื่องหมายต่าง ๆ

ขั้นที่ 4 การทำหนังสือเล่มใหญ่

ถ้านักเรียนลอกเรื่องเอง ครูต้องตรวจสอบ และแนะนำให้นักเรียนสังเกตการเขียนที่ถูกต้องจากแผนภูมิ

ขั้นที่ 5 การฝึกทักษะทางภาษา

การสอนในขั้นที่ 5 ควรสอนให้สัมพันธ์ทักษะและบูรณาการ จุดประสงค์บางข้อในคราวเดียวกัน เช่น จุดประสงค์ที่ 1, 2, 3 จุดประสงค์ที่ 4 กับ 5 จุดประสงค์ที่ 7 กับ 8 และจุดประสงค์ที่ 11 กับ 12 เป็นต้น

จุดประสงค์ที่ 11 พุดและสนทนาเรื่องต่าง ๆ ได้

ความหมายและขอบข่าย หมายถึง ความสามารถในการพูดสนทนา และถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดของตนจากสิ่งที่ได้อ่าน ฟัง หรือพบเห็นในชีวิตประจำวัน ออกมาเป็นคำพูดให้ผู้อื่นเข้าใจ ทั้งสามารถพูดโต้ตอบและสนทนาได้

กิจกรรมการเรียนรู้การสอนตามจุดประสงค์นี้ เสนอแนะไว้ 4 กิจกรรม เช่น เกมทำนถถามเราตอบ เกมเพื่อนคู่คิด เกมสัมภาษณ์ดารา และเกมถามปืบตอบปืบ

จุดประสงค์ที่ 12 เขียนเรื่องสั้น ๆ ได้

ความหมายและขอบข่ายหมายถึง ความสามารถในการเขียนข้อความและเรื่องราวต่างๆ เพื่อประโยชน์ในการสื่อสารในชีวิตประจำวันและเพื่อการเรียนรู้ กลุ่มประสบการณ์ต่างๆ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอนตามจุดประสงค์นี้ครูผู้สอนควรใช้หลายๆ กิจกรรมประกอบการสอนและควรเริ่มจากกิจกรรมการเขียนที่ง่ายๆ ก่อนการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาชั้นประถมศึกษาปีที่-2 ชั้นที่5 จุดประสงค์ที่5,8 นักเรียนได้ฝึกเขียนประโยคมาแล้วแต่การเขียนในจุดประสงค์ที่ 12 นี้ ต้องการให้นักเรียนนำประโยคแต่งเป็นเรื่องได้และเขียนบทร้อยกรองประเภทที่สอนได้

ข้อควรระวังและข้อเสนอแนะ

ขั้นที่ 1 ครูอ่านเรื่องให้นักเรียนฟัง

1.1 ขณะเล่าเรื่องให้นักเรียนฟัง ครูควรถือหนังสือให้ถูกต้องเหมาะสม ไม่ควรพับหนังสือ หน้าใดที่ไม่ต้องการให้นักเรียนเห็นให้ใช้กระดาษปิดไว้

1.2 ต้องเล่าเรื่องให้จบในคราวเดียวกันและไม่ต้องขยายความเพิ่มเติมในระหว่างเล่า

กิจกรรมการเรียนรู้การสอนตามจุดประสงค์นี้ เป็นกิจกรรมต่อเนื่องจากจุดประสงค์ที่ 7 เมื่อนักเรียนนำคำใหม่แต่งเป็นประโยคปากเปล่าได้แล้วก็ให้นักเรียนอ่านและเขียนประโยคปากเปล่าได้เลย

จุดประสงค์ที่ 9 อ่านเรื่องจากเรื่องใหม่

ความหมายและขอบข่าย หมายถึง ความสามารถในการอ่านออกเสียง อ่านในใจเรื่องใหม่ที่กำหนดให้ และจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

กิจกรรมการเรียนรู้การสอนตามจุดประสงค์นี้ ครูสามารถเลือกเรื่องที่เหมาะสมกับวัยและความสามารถของนักเรียนมาฝึกอ่านออกเสียง และอ่านในใจจากเรื่อง เช่น นิทานพื้นบ้าน, คำคล้องจอง, บทร้อยกรอง, เนื้อเพลงง่าย ๆ

จุดประสงค์ที่ 10 เล่าเรื่องหรือบอกรายละเอียดจากสิ่งที่อ่านฟัง และพบในชีวิตประจำวันได้

ความหมายและขอบข่าย หมายถึง ความสามารถในการเล่าเรื่อง รายงานเรื่องที่ได้ฟัง เรื่องที่อ่านได้ หรือเรื่องที่ได้พบเห็น เช่น นิทาน เรื่องเล่า ข่าว เหตุการณ์ต่าง ๆ เรื่องในห้องเรียน โรงเรียน ครอบครัวและชุมชน เรื่องจากประสบการณ์เรื่องจากภาพ เรื่องในบทเรียนหรือหนังสืออื่น ๆ โดยเน้นการใช้ภาษาในการเล่าเรื่องให้ผู้ฟังเข้าใจ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอนตามจุดประสงค์นี้ ครูผู้สอนสามารถเลือกกิจกรรม การสอนที่ให้นักเรียนเล่าเรื่องได้มากมาย แต่ไม่ควรใช้กิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งเท่านั้นควรใช้หลาย ๆ กิจกรรมและควรเริ่มจากกิจกรรมที่ง่าย ๆ ก่อน

สามารถนำคำจากหนังสือเล่มใหญ่มาแต่งประโยคปากเปล่าได้แล้ว
ก็ให้นักเรียนอ่านและเขียนประโยคนั้นได้เลย

จุดประสงค์ที่ 6 แจกลูกประสมคำจากคำในหนังสือ เล่มใหญ่ไปสู่คำใหม่ได้

ความหมายและขอบข่าย หมายถึง ความสามารถในการสะกด
คำและแจกลูกจากคำในหนังสือเล่มใหญ่ไปสู่คำใหม่ ซึ่งนักเรียนจะได้
เรียนรู้คำใหม่เพิ่มขึ้น

กิจกรรมการเรียนรู้การสอนตามจุดประสงค์นี้ การสะกดคำ
และแจกลูกควรเป็นไปตามลำดับความยากง่ายโดยเริ่มฝึกประสมคำจาก
คำที่มีสระเดี่ยวเสียงยาวก่อนสระเดี่ยวเสียงสั้น แล้วจึงฝึกประสมคำ
ที่มีตัวสะกดภายหลัง การฝึกอ่านแบบสะกดคำและแจกลูกตามมาตรา
ตัวสะกดต่าง ๆ เริ่มตั้งแต่คำที่ไม่มีตัวสะกด (แม่ ก กา แม่กง กน กม
เกย เกอว กก กต กบ ตามลำดับ) รวมถึงการผันอักษรด้วย

จุดประสงค์ที่ 7 นำคำใหม่มาแต่งประโยคปากเปล่าได้

ความหมายและขอบข่าย หมายถึง ความสามารถในการนำ
คำใหม่ที่เกิดจากการแจกลูกคำในจุดประสงค์ที่ 6 หรือคำอื่นที่มีความ
หมายมาแต่งประโยคปากเปล่าได้

กิจกรรมการเรียนรู้การสอนตามจุดประสงค์นี้ เสนอแนะไว้ 4
กิจกรรม เช่น เกมคิดคำทำเป็นประโยค เกมอักษรนำโชค, เกมเรียงคำ
ทำเป็นประโยค, เกมคล้องจองกัน

จุดประสงค์ที่ 8 อ่านและเขียนประโยคใหม่ได้

ความหมายและขอบข่าย หมายถึง ความสามารถในการเขียน
และอ่านประโยคที่เกิดจากการนำคำใหม่มาแต่งประโยคปากเปล่าในจุด
ประสงค์ที่ 7 ได้

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามจุดประสงค์นี้ เน้นการอ่านคำในหนังสือเล่มใหญ่ให้ถูกต้อง ชัดเจน ไม่รวมถึงการแจกลูกสะกดคำ ดังนั้น จึงควรจัดกิจกรรมให้นักเรียนอ่านออกเสียงเป็นคำ วลี และประโยค ตามหลักเกณฑ์การอ่าน เช่น การออกเสียง ร ล และ คำควบกล้ำ การอ่านอักษรนำ เป็นต้น และควรพิจารณาว่าในเรื่องที่เรียนมีคำประเภทใดมาก ก็เน้นหลักเกณฑ์การอ่านในเรื่องนั้น ๆ เป็นพิเศษ

จุดประสงค์ที่ 3 เขียนคำในหนังสือเล่มใหญ่ได้

ความหมายและขอบข่าย หมายถึง ความสามารถในการเขียนคำที่มีอยู่ในหนังสือเล่มใหญ่ได้ถูกต้องตามอักขรวิธีและหลักเกณฑ์การเขียน

กิจกรรมการเรียนการสอนตามจุดประสงค์นี้ เสนอแนะไว้ 4 กิจกรรม คือ เกมส่งดอกไม้, เกมเธออ่านคำฉันจำ ไปเขียน, เกมรวมดาว, เกมต่อฉันให้เต็ม

จุดประสงค์ที่ 4 แต่งประโยคปากเปล่าได้

ความหมายและขอบข่าย หมายถึง สามารถนำคำจากหนังสือเล่มใหญ่มาแต่งเป็นประโยคปากเปล่าได้ถูกต้องแลสื่อความหมายได้

กิจกรรมการเรียนการสอนตามจุดประสงค์นี้ ครูสามารถนำกิจกรรมต่าง ๆ มาสอนได้มากมายนำมาประยุกต์ใช้ได้ เช่น มัจฉาพาเพลิน, เกมเรียงคำเป็นประโยค

จุดประสงค์ที่ 5 อ่านและเขียนประโยคที่แต่งได้

ความหมายและขอบข่าย หมายถึง ความสามารถในการอ่านและเขียนประโยคที่นักเรียนแต่งปากเปล่าในจุดประสงค์ที่ 4 ได้

กิจกรรมการเรียนการสอนตามจุดประสงค์นี้ เมื่อนักเรียน

ละแผ่นควรมีประโยคไม่ยาวเกินไป และเหลือกระดาษไว้สำหรับให้นักเรียนออกมาวาดภาพให้สัมพันธ์กับข้อความในแผนภูมิแต่ละหน้า

ขั้นตอนที่ 4 ทำหนังสือเล่มใหญ่

ในขั้นตอนนี้ ครูนำหนังสือเล่มใหญ่ที่คัดลอกจากแผนภูมิในขั้นตอนที่ 3 มาให้นักเรียนในแต่ละกลุ่มอ่านและช่วยกันวาดภาพให้สอดคล้องกับข้อความครึ่งละ 1 แผ่น ตามลำดับจบเรื่อง เขียนชื่อสมาชิกในกลุ่มที่ปกหลัง จัดทำรูปเล่มให้เรียบร้อยแล้วแสดงผลงาน ถ้านักเรียนเขียนหนังสือได้แล้ว ให้คัดลอกจากแผนภูมิเอง

ขั้นตอนที่ 5 กิจกรรมฝึกทักษะทางภาษา

กิจกรรมนี้ใช้หนังสือเล่มใหญ่ของกลุ่มเป็นแหล่งการเรียนรู้หลักเกณฑ์ทางภาษา เช่น การแจกฉลาก สะกดคำ เขียนคำ เขียนประโยค ฯลฯ แนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตั้งแต่จุดประสงค์ ที่ 1-12 มีดังนี้

จุดประสงค์ที่ 1 จำคำในหนังสือเล่มใหญ่ได้

ความหมายและขอบข่าย หมายถึง ความสามารถในการจำคำที่เคยเรียนมาแล้วในหนังสือเล่มใหญ่ได้ การจำคำในความหมายนี้ไม่รวมถึงส่วนประกอบของคำ

กิจกรรมการเรียนการสอนจุดประสงค์นี้ เป็นการฝึกซ้ำและทบทวนเพื่อให้นักเรียนจำคำที่นักเรียนเคยเรียนมาแล้วได้ การจัดกิจกรรมต้องนำหนังสือเล่มใหญ่มาใช้และควรให้นักเรียนเล่นเกมหรือกิจกรรมจากง่ายไปหายาก

จุดประสงค์ที่ 2 อ่านคำในหนังสือเล่มใหญ่ได้

ความหมายและขอบข่าย หมายถึง ความสามารถในการอ่านคำที่อยู่ในหนังสือเล่มใหญ่ได้ถูกต้องชัดเจนตามหลักเกณฑ์การอ่าน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามขั้นตอนทั้ง 5 ขั้นตอน ผู้สอนจำเป็นจะต้องจัดกิจกรรมตามลำดับขั้นตอนอย่างครบถ้วน การข้ามขั้นตอน หรือการรีบเร่งให้จบอย่างรวดเร็วในแต่ละขั้นตอนจะทำให้นักเรียนไม่ได้รับการฝึกทักษะทางภาษาตามจุดมุ่งหมาย

ขั้นตอนที่ 1 ครูอ่านเรื่องให้นักเรียนฟัง

ครูเป็นผู้อ่านเรื่องให้นักเรียนฟังโดยใช้เทคนิคการอ่านเชิงเล่า เรื่องที่เร้าความสนใจ ไม่ใช่อ่านตามหนังสือไปเรื่อย ๆ ในขั้นนี้ ฝึกการสังเกตรูปร่างของตัวอักษร การเคลื่อนสายตาจากซ้ายไปขวา และฝึกสมาธิในการฟัง นักเรียนได้รับการเพิ่มพูนทักษะและประสบการณ์ทางภาษาโดยการฟัง และมีความเพลิดเพลินในการฟัง

ขั้นตอนที่ 2 นักเรียนเล่าเรื่องย้อนกลับ

ครูนำเข้าสู่บทเรียน โดยการถามคำถามง่าย ๆ กระตุ้นให้นักเรียนทุกคนเล่าเรื่องที่ได้ฟังจากครูในขั้นตอนที่ 1 และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน เมื่อช่วยกันเล่าเรื่องจนจบแล้ว ครูทบทวนโดยการถามและสนทนาเรื่องที่เล่าอีก ครูให้นักเรียนอ่านออกเสียงตามครูทุกหน้า เมื่อสนทนาจบ และมีการแสดงบทบาทสมมติ

ขั้นตอนที่ 3 ครูและนักเรียนเขียนเรื่องร่วมกัน

ในขั้นนี้ ให้นักเรียนตกลงกันก่อนว่าจะให้ครูเขียนประโยคใดบนแผนภูมิ โดยครูคอยแนะนำช่วยเหลือด้านการให้ภาษาให้เป็นประโยคที่ถูกต้อง ครูควรเขียนทีละคำช้าๆ ขณะที่ครูเขียนครูจะไม่ย่นบังแผนภูมิเพื่อให้นักเรียน สังเกตลีลามือของการเขียนตัวอักษรพร้อมทั้งอ่านให้นักเรียนฟัง แล้วให้นักเรียนอ่านตาม และเมื่อจะเขียนคำใหม่ครูต้องชี้คำเดิมก่อนเขียนคำใหม่ทุกครั้ง ทำเช่นนี้จนจบประโยคแล้วจึงอ่านทั้งประโยคอีกครั้งหนึ่ง การเขียนแผนภูมิแต่

การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

บ :

ศิลปะสร้างเสริม ประสบการณ์สื่อภาษา พัฒนาผู้ทักษะ

ขั้นตอนการจัดกระบวนการเรียนการสอน

ขั้นตอนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์สื่อภาษา มี 5 ขั้นตอน ดังนี้

การสอนแบบ :

ศิลปะสร้างเสริม

ประสบการณ์สื่อภาษา

พัฒนาสู่ทักษะ

---

2. ครูควรได้ปรับเปลี่ยนวิธีสอนจากเดิมครูมีบทบาทมาเป็นวิธีสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญดังนี้

- ครูเป็นผู้ชี้แนะและคอยดูแลช่วยเหลือ
- ผู้เรียนศึกษาค้นคว้า ปฏิบัติด้วยตนเองและค้นพบองค์ความรู้ด้วยตนเอง
- ผู้เรียนร่วมกิจกรรมกลุ่มและฝึกเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี
- ได้เรียนตามแนวทฤษฎี 5 ทฤษฎี ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
- ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงและได้รับประสบการณ์ตรง
- มีวิสัยทัศน์กว้างไกล

3. การวัดและประเมินผลตามสภาพที่แท้จริง โดยจัดทำควบคู่ไปกับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เครื่องมือต่างๆ เช่นแบบทดสอบแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต แบบบันทึก ผลงาน และแบบประเมินตนเอง เพื่อนประเมิน ครูและผู้ปกครองประเมิน ทำให้ทราบผลการพัฒนาไปอย่างต่อเนื่องของการเรียนรู้ด้านต่างๆและยังสามารถนำไปใช้ในการตัดสินผลการเรียนและสรุปผลการเรียนต่อไป

สังคม

1.5 ครูต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติ ปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์ หมายถึงการตอบสนองต่อศิษย์ในการลงโทษหรือให้รางวัลหรือการกระทำอื่นใดที่นำไปสู่การลดพฤติกรรมที่พึงปรารถนา และการเพิ่มพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนา

1.6 ครูต้องไม่แสวงหาประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้างจากศิษย์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติและไม่ใช้ศิษย์กระทำการใดๆ อันเป็นการหาประโยชน์ให้แก่ตนโดยมิชอบ

1.7 ครูย่อมพัฒนาตนเอง ทั้งในด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง อยู่เสมอ หมายถึง การใฝ่รู้ ศึกษาค้นคว้า ริเริ่มสร้างสรรค์ความรู้ให้ทันสมัย ทันเหตุการณ์ และทันต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งด้าน เศรษฐกิจ สังคม การเมือง และเทคโนโลยี สามารถพัฒนาบุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์

1.8 ครูย่อมรักและศรัทธาในวิชาชีพครู และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพครู หมายถึงการแสดงออกด้วยความชื่นชมและเชื่อมั่นในอาชีพครูด้วยตระหนักว่าอาชีพนี้เป็นอาชีพที่มีเกียรติ มีความสำคัญ และจำเป็นต่อสังคม ครูพึงปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ และภูมิใจเข้าร่วมกิจกรรมและสนับสนุนองค์กรวิชาชีพครู

1.9 ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลครูและชุมชนในทางสร้างสรรค์ หมายถึงการให้ความร่วมมือ แนะนำ ปกป้องช่วยเหลือแก่เพื่อนครูทั้งเรื่องส่วนตัว ครอบครัว และการงานตามโอกาสอย่างเหมาะสม รวมทั้งเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน โดยการให้คำปรึกษาแนะแนวทางวิธีการปฏิบัติตน ปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน

จรรยาบรรณครู พ.ศ. 2539 เป็นที่ประจักษ์ชัด ทั้ง 9 ข้อ ในการปฏิบัติหน้าที่แห่งวิชาชีพครู ดังนี้

1.1 ครูต้องรักและเมตตาศิษย์ โดยให้ความเอาใจใส่ช่วยเหลือส่งเสริมให้กำลังใจในการศึกษาเล่าเรียนแก่ศิษย์โดยเสมอหน้า คือตอบสนองความต้องการ ความถนัด ความสนใจของศิษย์อย่างจริงจัง สอดคล้องกับการเคารพ การยอมรับการเห็นอกเห็นใจต่อสิทธิพื้นฐานของศิษย์จนเป็นที่ไว้วางใจ เชื่อถือและชื่นชมได้ รวมทั้งเป็นผลไปสู่การพัฒนารอบด้านอย่างเท่าเทียมกัน

1.2 ครู ต้องอบรมสั่งสอนฝึกฝนสร้างเสริมความรู้ทักษะและนิสัยที่ถูกต้องดีงามให้เกิดแก่ศิษย์อย่างเต็ม ความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ หมายถึงการดำเนินงานตั้งแต่การเลือกกำหนดกิจกรรมการเรียนที่มุ่งผลต่อการพัฒนาในตัวศิษย์อย่างแท้จริง การจัดให้ศิษย์มีความรับผิดชอบและเป็นเจ้าของการเรียนรู้ ตลอดจนการประเมินร่วมกับศิษย์ในผลการเรียนและการเพิ่มพูน การเรียนรู้ภายหลังบทเรียนต่างๆ ด้วยความปรารถนาที่จะให้ศิษย์แต่ละคน และทุกคนพัฒนาได้อย่างเต็มศักยภาพและตลอดไป

1.3 ครูต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ หมายถึงการแสดงออกอย่างสม่ำเสมอของครูที่ศิษย์ สามารถสังเกตรับรู้ได้เอง และเป็นการแสดงที่เป็นไปตามมาตรฐานแห่งพฤติกรรมระดับสูงตามค่านิยม คุณธรรม และวัฒนธรรมอันดีงาม

1.4 การเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย หมายถึงการเริ่มดำเนินกิจกรรมสนับสนุนภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย โดยรวบรวมข้อมูล ศึกษา วิเคราะห์ เลือกสรรปฏิบัติตนและเผยแพร่ ศิลปะ ประเพณี ดนตรี กีฬา อาหาร เครื่องแต่งกาย ฯลฯ เพื่อใช้ในการเรียนการสอน ดำรงชีวิตตนและ

1. ปรินคาคำทนาย จำนวน 11 เล่ม ใช้ประกอบการเรียนการสอนหนังสือเรื่องว่ามีอะไรในตัวฉัน หรือเรื่องในตัวเรา ในกลุ่มประสบการณ์ สปช.

2. ชุดฝึกทักษะการเขียนอักษรไทย 44 รูป จำนวน 1 เล่ม

3. ชุดฝึกทักษะการเรียนรู้เรื่องสระและการสะกดคำ จำนวน 28 รูป (ฉบับปรับปรุง) ปี 2542

4. ชุดฝึกการเรียนรู้เรื่องอักษรสามหมู่

5. ชุดฝึกทักษะการประสมอักษร

6. วรรณยุกต์พาเพลิน

7. มาตราตัวสะกด จำนวน 3 ชุด

8. มาตราพาเพลิน

9. คล้องจองมาตราตัวสะกด 9 มาตรา

10. ร้อยกรองมาตราตัวสะกด

11. แบบฝึกทักษะการฟัง

12. ชุดฝึกทักษะการอ่านอักษรนำ มีจำนวน 5 ชุด

■ การอ่าน ข นำ

■ การอ่าน ถ นำ

■ การอ่าน ส นำ

■ การอ่าน ห นำ

■ การอ่าน อ นำ ย

13. ชุดฝึกการอ่านจับใจความ

14. ชุดฝึกการอ่านคล้องเขียนคล้อง

15. เรื่องสั้นเรื่องเจ้าเบ็ดน้อย

หลังจากได้รับการคัดเลือกให้เป็น ครูต้นแบบ ปี 2542 แล้ว ครูได้ประพฤติปฏิบัติตนดังนี้

1. ประพฤติปฏิบัติตน มีจรรยาบรรณาที่ดีตามคุณสุภาพที่ว่าด้วย

อาชีพำ ของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแจ้ห่ม

2. ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดสื่อการเรียนการสอนภาษาไทย ของสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอแจ้ห่ม

3. ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 ให้เป็น าคูภาษาไทยดีเด่นำ ของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแจ้ห่ม

4. ได้รับรางวัลรองชนะเลิศ ำการประกวดสื่อกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตำ ของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแจ้ห่ม

5. ได้รับคัดเลือกให้เป็น ำครูดีเด่นตามเกณฑ์มาตรฐานครูสภาำ อำเภอแจ้ห่ม

6. ได้รับรางวัลชนะเลิศให้เป็น ำครูภาษาไทยดีเด่นำ ของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแจ้ห่ม

7. ได้รับการคัดเลือกให้เป็น ำข้าราชการซึ่งเป็นครูผู้ทิศตนสร้างคุณประโยชน์ ำ ของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแจ้ห่ม

8. ได้รับการคัดเลือกให้เป็น ำข้าราชการที่มีผลงานดีเด่นำ ของสำนักงาน การประถมศึกษาอำเภอแจ้ห่ม

9. ได้รับการแต่งตั้งเป็น ำกรรมการโรงเรียนบ้านหนองนาวำ ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2538

10. ได้รับการแต่งตั้งเป็น ำครูวิชาการกลุ่มทักษะภาษาไทยำ กลุ่มโรงเรียนเจ้าพ่อพญาเสือ ของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแจ้ห่ม

ผลงานในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนนั้น ครูได้สร้างชุดฝึกเสริมทักษะเพิ่มขึ้น เพื่อใช้สอนเสริมสำหรับนักเรียนที่เรียนเก่งหรือเรียนอ่อน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่หลากหลายฝึกได้ทั้งกิจกรรมการพูด การฟัง การอ่าน และการเขียน สามารถเรียนได้ด้วยตนเองได้ พร้อมเฉลยคำตอบ มีดังนี้

ผลงานดีเด่นระดับจังหวัด

1. ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดคำสื่อกาเรียนการสอนดีเด่นนำระดับจังหวัด ปี 2532 สื่อกลุ่มประสบการณ์ทักษะ (คณิตศาสตร์) ของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง

2. ได้รับรางวัลชนะเลิศให้เป็นผู้ ำมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการผลิต และใช้สื่อกาเรียนการสอนนำ ของศูนย์วิชาการสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง ประจำปี 2535

3. ได้รับรางวัลชนะเลิศเป็นผู้ ำมีผลงานดีเด่นด้านผลิตสื่อกาเรียนการสอนนำ ประจำปี 2535 ของคุรุสภาจังหวัดลำปาง

4. ได้รับรางวัลชนะเลิศ ากการประกวดผู้ผลิตและใช้สื่อกาเรียนการสอนดีเด่น นำ ประจำปีการศึกษา 2536 ของคุรุสภาจังหวัดลำปาง

5. ได้รับรางวัล ำครูผู้สอนดีเด่นพิเศษด้านการพัฒนางานในหน้าที่ ประจำปี 2539 ระดับจังหวัด ของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง

6. ได้รับเกียรติคุณ โดยให้การสนับสนุนเป็นวิทยาทานจากศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ จังหวัดลำปาง

7. ได้รับประกาศนียบัตรเกียรติคุณ โดยำปฏิบัติการสอนเป็นวิทยาทานำ จากศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์จังหวัดลำปาง

8. ได้รับรางวัลเป็น ำครูดีเด่นประเภทสายผู้สอนนำ ประจำปี 2541 ของคุรุสภา จังหวัดลำปาง

9. ได้รับรางวัลชนะเลิศ การประกวดหนังสือประกอบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เนื่องในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ส่วนภูมิภาคจังหวัดลำปาง

ผลงานดีเด่นระดับอำเภอ

1. ได้รับรางวัลชนะเลิศ การประกวดสื่อกาเรียนการสอนดีเด่นระดับประถมศึกษา กลุ่มประสบการณ์ ำกลุ่มการงานและพื้นฐาน

6. ได้รับเกียรติบัตร ให้เป็นผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ในการผลิตและใช้สื่อการเรียนการสอน ของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ประจำปีพุทธศักราช 2534

7. ได้รับเกียรติบัตรให้เป็นผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ในการผลิตและใช้สื่อการเรียนการสอนของสำนักงานเลขาธิการ คุรุสภา ประจำปีพุทธศักราช 2535

8. ได้รับเกียรติคุณบัตรเป็น าคครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโครงการพัฒนาการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาที่ประสบความสำเร็จอย่างดีเยี่ยมมา จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร สโมสรโรตารีสากล สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ

9. ได้รับเกียรติบัตรเป็น าคครูสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาห้องเรียนตัวอย่างชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ระดับจังหวัดของสำนักงานการคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ

10. ได้รับการเชิดชูเกียรติผู้มีผลงานดีเด่น ประจำปี 2542 สาขา าคครูตัวอย่าง จากหนังสือพิมพ์ข่าวสภาคกรุงเทพ

11. ได้รับรางวัลชนะเลิศ การประกวดหนังสือประกอบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เนื่องในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ส่วนภูมิภาค จังหวัดลำปาง จากอธิบดีกรมวิชาการ

12. ได้รับเชิญเข้ารับประกาศเกียรติคุณ าคผู้สร้างสรรค์คุณประโยชน์เพื่อสังคม ประจำปี 2543 สาขา าคครูปฏิบัติการสอนจรรยาบรรณดีเด่น จากหนังสือพิมพ์สื่อสารธุรกิจ

13. ได้รับประกาศเกียรติคุณผู้สร้างสรรค์คุณประโยชน์ด้านการศึกษาสาขา าคอนุรักษ์มรดกวัฒนธรรมทางด้านภาษา เพื่อเป็นเกียรติประวัติจากหนังสือพิมพ์เส้นทางผู้นำ

ภาคภายในห้อง เพื่อบริการให้กับคณะครูและนักเรียน พร้อมกับจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเสริมประสบการณ์ให้นักเรียน และจะพัฒนาการเรียนการสอนมาโดยตลอด จึงเป็นที่ไว้วางใจของผู้บริหารและคณะครูนอกจากนี้ระหว่างที่ครูทำการสอนอยู่ ก็จะพัฒนาตัวเองให้ทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบันไปด้วย โดยการแสวงหาความรู้แปลกใหม่มาพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่ตลอดเสมอมา และพัฒนาตนเองจนได้เลื่อนวิทยฐานะให้สูงขึ้น เพื่อนำความรู้ที่ได้รับมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนให้กับนักเรียนได้ทันต่อเหตุการณ์

ผลงานดีเด่นที่ได้รับ ดังนี้

ระดับประเทศ

1. ได้รับพระราชทานเข็มเชิดชูเกียรติและเกียรติบัตร เป็นครูต้นแบบปี 2542 จากสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เมื่อวันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ. 2542
2. ได้รับบำเหน็จชดเชยและเกียรติบัตร ในฐานะเป็นครูผู้มีความประพฤติปฏิบัติตนมีจรรยาบรรณชาติดีเด่น ตามระเบียบคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณครู พ.ศ. 2539 เมื่อวันที่ 5 ตุลาคม พ.ศ. 2539 ซึ่งเป็นวันครูโลก
3. ได้รับโล่บุคคลดีเด่นประเภทข้าราชการครู ของกระทรวงศึกษาธิการ
4. ได้รับโล่และเข็มเชิดชูเกียรติ ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา และได้รับการยกย่องให้เป็น าคครูภาษาไทยดีเด่นนำ ของคุรุสภา กระทรวงศึกษาธิการ
5. ได้รับเกียรติบัตรให้เป็นผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรคในการผลิต และใช้สื่อการเรียนการสอนของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ประจำปี 2533

กว่าจะเป็นครูต้นแบบ

ครูลำดวน อายุ 55 ปี เกิดวันที่ 29 เมษายน 2588 เป็นบุตร คนที่ 4 ของนายหล้า และนางบัวคำ พงษ์นิกร ปัจจุบันดำรง ตำแหน่ง อาจารย์ 3 ระดับ 8 โรงเรียนบ้านหนองนาว สำนักงานประถม ศึกษาอำเภอแจ้ห่ม สำนักงานประถมศึกษาศึกษาจังหวัดลำปาง

ส่วนประวัติการศึกษานั้น จบ ป.ก.ศ. สูงจากวิทยาลัยครูเชียงใหม่ วุฒิครู พ.ม. (ศึกษาด้วยตนเอง) กระทรวงศึกษาธิการ วุฒิ ค.บ จาก วิทยาลัยครูลำปาง เริ่มรับราชการครั้งแรกเมื่อวันที่ 1 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ.2508 ที่โรงเรียนแจ้ห่ม สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ อ.แจ้ห่ม จ.ลำปาง และปี 2527 ได้ย้ายมาปฏิบัติการสอนที่โรงเรียน บ้านหนองนาว สังกัดสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ อ.แจ้ห่ม จ. ลำปาง จนถึงปัจจุบัน

ประสบการณ์ในอดีตที่ประสบความสำเร็จในวิชาชีพครู เริ่มจากก้าวแรกที่เข้ามาเป็นครูได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติการสอน เป็นครูประจำชั้น ประถมศึกษาปีที่ครูได้รับความรู้ ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยการสอนทุกกลุ่ม ประสบการณ์ และสมัยนั้นการสอน ครูมีหนังสือก็สอนเด็กได้เน้น ความรู้ ความจำ และเน้นครูเป็นสำคัญ การจัดบรรยากาศภายใน ห้องก็มีบ้าง สุดแท้แต่ครูมีความขยันมากน้อย

นอกจากการปฏิบัติงานสอนแล้ว ยังทำหน้าที่ครูบรรณารักษ์ ห้องสมุด เจ้าหน้าที่การเงินของโรงเรียนอีกด้วย จะใช้เวลาอยู่เวรยาม ในวันเสาร์-อาทิตย์ จะมาจัดหนังสือให้เป็นหมวดหมู่ และจัดบรรยา

การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การสอนแบบ

คิดสร้างสรรค์เสริมประสบการณ์สื่อ

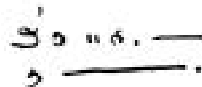
ภาษาพัฒนาสู่ทักษะ

คำนำ	
สารบัญ	
กว่าจะเป็นครูต้นแบบ	1
การจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	13
การสอนแบบ : ศิลปะการสร้างเสริม ประสบการณ์	
สื่อภาษา พัฒนาสู่ทักษะ	13
ขั้นตอนการจัดกระบวนการเรียนการสอน	
ข้อควรระวังและข้อเสนอแนะ	19
การจัดสิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน	21
ภารกิจครูต้นแบบ เพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้	29
จากครูต้นแบบขยายสู่เพื่อนครูเครือข่ายอย่างไม่หยุดยั้ง	35
แนะนำครูต้นแบบ ปี 2542	41
คณะผู้ดำเนินการ	42

คำนำ

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ครูต้นแบบได้ทำการศึกษาวิจัยและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนของตน รวมทั้งพัฒนาครูเครือข่าย เพื่อเผยแพร่รูปแบบการเรียนการสอนอย่างไม่หยุดนิ่ง เพื่อให้เพื่อนครูทั้งหลายสามารถพัฒนาการเรียนการสอนได้อย่างเต็มที่ เอกสาร**ร่วมปฏิรูปการเรียนรู้กับ ครูต้นแบบ** นี้ เป็นเอกสารที่ครูต้นแบบปี 2541 และปี 2542 ได้ส่งผลการปฏิบัติงานวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนของตนที่กลั่นกรองจากประสบการณ์จริงในการจัดการเรียนการสอนออกมาเป็นแนวทาง และวิธีการที่มีประสิทธิภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เห็นความสำคัญ และมีความภูมิใจที่ได้เสนอผลงานการวิจัยและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนของครูต้นแบบ เพื่อนำไปใช้เป็นแบบอย่างแก่ครูในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนเก่ง ดี และเรียนรู้ อย่างมีความสุข เพื่อยังประโยชน์ให้เกิดแก่ผู้เรียนสำคัญที่สุด และนำไปสู่การปฏิรูปการเรียนรู้และการปฏิรูปการศึกษาของชาติสืบไป

(นายรุ่ง แก้วแดง)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

การเรียนรู้อุทยานการเรียนรู้ต่างๆ เป็นประโยชน์เชิงชีวิต แต่ทั้งนี้บุคคลจะต้องพยายามควบคุมตัวมิให้ติดอยู่ในตำราหรือทฤษฎีมากเกินไป เพราะมีละนั้นเมื่อไปพบข้อเท็จจริงในการปฏิบัติงานซึ่งไม่ตรงหรือไม่สอดคล้องกับตำราเข้า อาจก่อให้เกิดสนเท่ห์ลังเลใจ ทำให้ทำงานไม่ได้หรืออาจทำให้เกิดอคติ เกิดความคิดที่ไม่ใช่ทั้งทฤษฎีทั้งไม่ใช่วิธีการปฏิบัติที่ถูกต้องขึ้นมากคั่นชักนำไปทำการไปอย่างผิดๆ

....ดังนั้นเมื่อต้องเผชิญปัญหาความขัดแย้งระหว่างทฤษฎีกับการปฏิบัติทางที่ดีที่สุดจะต้องดำเนินงานในส่วนที่เห็นว่าถูกต้องดีแล้วต่อไป ไม่ปล่อยให้หยุดชะงักพร้อมกันไปนั้น ควรจะได้พิจารณาปัญหาโดยเร่งด่วน หาทางปรับหลักวิชาให้เข้ากับปัญหาและประสานเข้ากับวิชาอื่นๆ อันเกี่ยวข้องด้วย ให้เห็น ให้เข้าใจปัญหาโดยกระจ่างแจ้ง เมื่อได้วิธีที่ถูกต้องแล้ว ก็นำไปใช้ปฏิบัติให้ได้ผล ด้วยความแน่วแน่และมั่นใจ

พระบรมราชาบาท ของ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช

17 กรกฎาคม 2518

ร่วมปฏิรูปการเรียนรู้กับครูต้นแบบ

การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน

เป็นสำคัญ

การสอนแบบ

ศิลปะสร้างเสริมประสบการณ์สื่อภาษา

พัฒนาผู้ทักษะ

ครูลำดวน พงษ์นิกร

ครูต้นแบบ ปี 2542

วิชา ภาษาไทย

ระดับ ประถมศึกษา

กองทุนรางวัลเกียรติยศแห่งวิชาชีพครู (กรค.)
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สกศ.)
สำนักนายกรัฐมนตรื

371.102 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

ส 691 ร ร่วมปฏิรูปการเรียนรู้กับครูต้นแบบ

การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การสอนแบบ าศิลปะสร้างเสริม ประสบการณ์สื่อภาษา

พัฒนาสู่ทักษะ

โดย ครูลำดวน พงษ์นิกร, กรุงเทพฯ : 2544.

48 หน้า

ISBN 974-241-348-7

1. ปฏิรูปการเรียนรู้ 2. ลำดวน พงษ์นิกร 3. ชื่อเรื่อง

ร่วมปฏิรูปการเรียนรู้กับครูต้นแบบ

การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การสอนแบบ าศิลปะสร้างเสริม ประสบการณ์สื่อภาษา

พัฒนาสู่ทักษะ

โดย ครูลำดวน พงษ์นิกร

สิ่งพิมพ์ สกศ. อดับที่ 24/2545

พิมพ์ครั้งที่ 1 ธันวาคม 2544

จำนวน 3,000 เล่ม

จัดพิมพ์เผยแพร่ กองทุนรางวัลเกียรติยศแห่งวิชาชีพครู (กรค.)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สกศ.)

โทรศัพท์ 0-2668-7123 ต่อ 2325-8, 0-2243-7914

โทรสาร 0-2243-7914

เว็บไซต์ <http://www.onec.go.th>

สำนักพิมพ์ บริษัท แคนดิทมีเดีย จำกัด

50/805-806 ถ.แจ้งวัฒนะ ปากเกร็ด นนทบุรี

โทร. 0-2503-3759, 0-2984-1110